

หลักเกณฑ์การอยู่เวรรักษาการณ์

1. กำหนดนิยามของคำต่อไปนี้

“เวรรักษาการณ์” หมายถึง เวรเฝ้าดูแลเหตุการณ์ประจำสถานที่นั้น ๆ โดยมีอำนาจหน้าที่ตามที่ผู้บังคับบัญชากำหนด

“ผู้ปฏิบัติหน้าที่เวร” หมายถึง ผู้อยู่เวรรักษาการณ์นอกเวลาทำการ

“หัวหน้าเวร” หมายถึง ผู้ปฏิบัติหน้าที่เวรที่เป็นผู้ควบคุมพิจารณาตัดสินใจกรณีต่าง ๆ ในการปฏิบัติหน้าที่เวร

“ผู้ตรวจเวร” หมายถึง ผู้ตรวจตราดูแลการปฏิบัติหน้าที่เวรรักษาการณ์ของผู้ปฏิบัติหน้าที่เวร

2. ให้กระทรวง ทบวง กรม สำนักงานหรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นที่มีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจ จัดให้มีเวรรักษาการณ์ประจำสถานที่ราชการหรือหน่วยงานนอกเวลาราชการ และในวันหยุดราชการตลอดเวลาทั้งกลางวันและกลางคืน เพื่อดูแลป้องกันความเสียหายอันจะบังเกิดแก่สถานที่ราชการหรือหน่วยงานจากกรณีต่าง ๆ

3. การจัดผู้ปฏิบัติหน้าที่เวรในแต่ละพลัดให้มีหัวหน้าเวร 1 คน และผู้อยู่ร่วมปฏิบัติหน้าที่เวรอีก 1 คน หากส่วนราชการหรือหน่วยงานแห่งใดมีจำนวนผู้ปฏิบัติหน้าที่เวรน้อยไม่สะดวกแก่การปฏิบัติให้ลดจำนวนผู้ปฏิบัติหน้าที่เวรได้ตามความจำเป็น โดยให้อยู่ในดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาของส่วนราชการหรือหน่วยงานนั้น

4. ในแต่ละพลัดของการจัดเวรรักษาการณ์ให้มีผู้ตรวจเวร 1 คน โดยให้ผู้ตรวจเวรต้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงกว่าผู้ปฏิบัติหน้าที่เวร

5. การกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งระดับใดเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่เวรรักษาการณ์ หรือผู้ตรวจเวรให้อยู่ในดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานนั้นจะกำหนดตามความเหมาะสม

6. ให้จัดทำหลักฐานการจัดผู้ปฏิบัติหน้าที่เวรและผู้ตรวจเวร โดยกำหนดวัน เวลา และตัวบุคคลไว้ให้แน่นอน

7. การจัดผู้ปฏิบัติหน้าที่เวรและผู้ตรวจเวรของสตรีให้จัดให้ปฏิบัติหน้าที่เฉพาะในเวลากลางวันของวันเสาร์ อาทิตย์ และวันหยุดราชการ เว้นแต่ผู้มีหน้าที่โดยเฉพาะที่จะต้องปฏิบัติในเวลากลางคืน โดยจัดให้มีมาตรการรักษาความปลอดภัยแก่ผู้ปฏิบัติหน้าที่เวรและผู้ตรวจเวรสตรีในกรณีนี้ด้วย

8. ถ้าปรากฏว่าผู้ปฏิบัติหน้าที่เวร หรือผู้ตรวจเวร จงใจละทิ้งหน้าที่ ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณา ลงโทษให้เหมาะสมกับความผิดหรือความร้ายแรงแก่กรณี

9. ในกรณีที่ส่วนราชการหรือหน่วยงานใดมีหน่วยรักษาความปลอดภัยประจำสถานที่ราชการ หรือมีการจ้างเอกชนให้บริการดูแลรักษาความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อย หรือหน่วยงานนั้น รับผิดชอบในเรื่องนี้โดยเฉพาะอยู่แล้ว จะไม่จัดให้มีเวรรักษาการณ์และผู้ตรวจเวรก็ได้

10. กรณีที่ส่วนราชการหรือหน่วยงานใดมีความจำเป็น ไม่อาจปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ข้างต้นได้ ให้ผู้บังคับบัญชาใช้ดุลพินิจในการที่จะสั่งการการอยู่เวรรักษาการณ์ตามความเหมาะสมได้ โดยไม่ให้เกิด ผลเสียหายกับงานและทรัพย์สินของราชการหรือหน่วยงาน

ประมวลข้อหารือของหน่วยงานต่าง ๆ

ลำดับ/วันที่/ หน่วยงานที่หารือ	สาระของข้อหารือ	เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ข้อ ...	คำตอบข้อหารือ
1./3 มิถุนายน 2536/ กรมส่งเสริมคุณภาพ สิ่งแวดล้อม	1. กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ผู้อาศัยใช้พื้นที่อาคารสถานที่ของสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม จำเป็นต้องจัดจ้างยารักษาความปลอดภัยเพื่อให้บริการรักษาความปลอดภัยทรัพย์สินของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือไม่ 2. กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมจะไม่จัดเวรรักษาการณ์ ได้หรือไม่ เนื่องจากสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นเจ้าของสถานที่ทำการของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ได้จัดจ้างยารักษาความปลอดภัยดูแลอยู่แล้ว	ข้อ 7	กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมจำเป็นต้องให้มีการรักษาหรือจัดจ้างยารักษาความปลอดภัยหรือไม่ ขึ้นอยู่กับการจ้างยารักษาความปลอดภัยของสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมได้จ้างให้รักษาความปลอดภัย รวมถึงพื้นที่ของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือไม่ และขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของหัวหน้าส่วนราชการของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่จะพิจารณาสั่งการด้วย

ลำดับ/วันที่/ หน่วยงานที่หารือ	สาระของข้อหารือ	เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ข้อ	คำตอบข้อหารือ
2./22 มิถุนายน 2536/ กรมการขนส่งทางบก	เนื่องจากหลักเกณฑ์ ฯ ได้กำหนดให้จัดผู้ตรวจและปฏิบัติหน้าที่ที่เวรของสตรีเฉพาะในเวลากลางวันเท่านั้น ทำให้หน่วยงานบางแห่งของกรมการขนส่งทางบกประสบปัญหาในการจัดผู้ตรวจและปฏิบัติหน้าที่ที่เวรเนื่องจากอัตรากำลังข้าราชการส่วนใหญ่เป็นสตรี มีข้าราชการชายอยู่จำนวนน้อย เป็นเหตุให้ข้าราชการชายต้องอยู่เวรในเวลากลางคืนบ่อยครั้งอย่างต่อเนื่อง จึงขอหารือเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติสำหรับกรณีดังกล่าว ว่าควรจะพิจารณาดำเนินการอย่างไร เพื่อให้มีความเหมาะสมและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการได้มีมติอนุมัติไว้	ข้อ 5	หลักเกณฑ์ตามข้อ 5 ของมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 15 เมษายน 2536 เป็นหลักการปฏิบัติ ซึ่งได้ถือปฏิบัติมาตั้งแต่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 28 กันยายน 2496 โดยผ่อนผันให้ข้าราชการสตรีไม่ต้องอยู่เวรในเวลากลางคืน เว้นแต่ผู้ที่มีหน้าที่โดยเฉพาะที่จะต้องปฏิบัติในเวลากลางคืน เช่น นางพยาบาล มิใช่เป็นหลักการที่กำหนดขึ้นใหม่ แต่อย่างใด คณะรัฐมนตรีได้นำหลักการดังกล่าวข้างต้นมารวมไว้ในเรื่องเกี่ยวกับการจัดเวรรักษาการณ์ เพื่อให้มีความชัดเจนในการถือปฏิบัติและให้ข้าราชการ ลูกจ้าง ตลอดจนพนักงานรัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติเป็นการทั่วไปเพื่อประโยชน์ของทางราชการ กับได้ให้อำนาจผู้บังคับบัญชา

ลำดับ/วันที่/ หน่วยงานที่หารือ	สาระของข้อหารือ	เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ข้อ	คำตอบข้อหารือ
3/16 กรกฎาคม 2536/ กรมส่งเสริมสหกรณ์	1. การจัดเวรรักษาการประจำสถานที่ราชการที่เป็นสำนักงานเช่า จำเป็นต้องมีหรือไม่ 2. จากจำนวนข้าราชการและลูกจ้างตามข้อเท็จจริง และการไม่มีมาตรการขอยกเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ประกอบกับหน้าที่และความรับผิดชอบ ทำให้ไม่สามารถจัดผู้ปฏิบัติหน้าที่	ข้อ 1 และ 5	ใช้ดุลพินิจพิจารณาสั่งการได้ตามความจำเป็นและเหมาะสมด้วย หากกรรมการขนส่งทางบกไม่สามารถปฏิบัติให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีได้กำหนดไว้ ก็ขอที่จะเสนอปัญหาขึ้นต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเพื่อพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีขอยกเว้นการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ข้อ 5 เป็นกรณีพิเศษเฉพาะรายต่อไป 1. สถานที่ราชการที่เป็นสำนักงานเช่าจำเป็นต้องมีการจัดเวรรักษาการด้วย เนื่องจากหลักเกณฑ์ข้อ 1 ของมติคณะรัฐมนตรีได้กำหนดให้กระทรวง ทบวง กรม สำนักงานหรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

ลำดับวันที่/ หน่วยงานที่หารือ	สาระของข้อหารือ	เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ข้อ	คำตอบข้อหารือ
	เสร็จสิ้นการพิจารณาแล้วในขณะนี้ ได้แจ้งให้ คณะรัฐมนตรีจะให้ลดจำนวนผู้ปฏิบัติหน้าที่ เสร็จสิ้นแล้ว และได้ตาม เพราะข้าราชการและ ลูกจ้างเหล่านั้นจะไม่สามารถออกไปปฏิบัติ หน้าที่ที่รับผิดชอบได้ โดยเฉพาะถ้าต้องปฏิบัติ หน้าที่ในเวลากลางวัน ข้าราชการหรือลูกจ้าง บางรายอาจต้องเข้าเวรทุกวันและไม่มีโอกาส ได้หยุดพักในวันหยุดราชการเลย โดยเฉพาะ หน่วยงานที่เป็นข้าราชการหญิงทั้งหมด ไม่สามารถจัดเวรราชการผู้ตรวจการในเวลา กลางคืนได้ หน่วยงานดังกล่าวควรจะต้อง ถือปฏิบัติอย่างไร		หน่วยงานอื่นที่มีกฎหมายบัญญัติให้ฐานะเป็นราชการ บริหารส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจ จัดให้มีเวรรักษา การประจำสถานที่ราชการหรือหน่วยงานนอกเวลา ราชการและในวันหยุดราชการ ตลอดเวลาทั้งกลางวัน และกลางคืน เพื่อเฝ้าดูแลเหตุการณ์ ยกเว้นสถานที่ ราชการหรือหน่วยงานที่เป็นสำนักงานที่มีหน่วย รักษาความปลอดภัยประจำรับผิดชอบโดยเฉพาะ อยู่แล้ว จะไม่จัดให้มีเวรรักษาการณ์ก็ได้ 2. สำหรับกรณีหน่วยงานของกรมส่งเสริม สหกรณ์ในระดับอำเภอซึ่งมีข้าราชการและลูกจ้าง จำนวนเพียงหน่วยงานละ 2-4 คน ทำให้ไม่สามารถ จัดผู้ปฏิบัติหน้าที่เวรและผู้ตรวจการในแต่ละผลัดได้ นั้น หากกรมส่งเสริมสหกรณ์เห็นว่าหน่วยงานที่มี

14/31

ลำดับ/วันที่/ หน่วยงานที่หารือ	สาระของข้อหารือ	เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ข้อ ...	คำตอบข้อหารือ
4./7 กรกฎาคม 2536 สำนักงาน ป.ป.ป.	1. กรณีข้อ 3 จะหมายความว่า ข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ 5 หรือเทียบเท่าขึ้นไป ผู้บังคับบัญชาจะต้องสั่งให้เป็นผู้ตรวจเท่านั้น จะสั่งให้อยู่หรือไม่ได้หรือไม่ 2. กรณีข้อ 5 จะหมายความว่า ผู้ตรวจและปฏิบัติหน้าที่เวรของสตรีปฏิบัติหน้าที่เฉพาะในวันเสาร์ - วันอาทิตย์ และวันหยุด	ข้อ 3 และ 5	ลักษณะดังกล่าวไม่สามารถปฏิบัติให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีได้กำหนดไว้ ก็ขอที่จะเสนอปัญหานี้ต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเพื่อพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรีขอยกเว้นการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องนี้เป็นกรณีพิเศษเฉพาะรายต่อไป 1. ตามข้อ 3 มีเจตนารมณ์เพื่อกำหนดให้ผู้ตรวจเวรเป็นข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ 5 หรือเทียบเท่าขึ้นไป หากส่วนราชการหรือหน่วยงานใดมีผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวไม่เพียงพอ คณะรัฐมนตรีได้ให้อำนาจผู้บังคับบัญชาใช้ดุลพินิจพิจารณาสั่งการให้ข้าราชการที่มีตำแหน่งที่ต่ำกว่าระดับ 5 หรือเทียบเท่าเป็นผู้ตรวจเวรได้ตามความ

ลำดับ/วันที่/ หน่วยงานที่หารือ	สาระของข้อหารือ	เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ข้อ	คำตอบข้อหารือ
	ราชการ ในช่วงเวลา 08.30 - 16.30 น. สำหรับในช่วงเวลา 16.30 - 08.30 น. ของวันรุ่งขึ้น ในทุก ๆ วัน ได้จัดผู้ตรวจและปฏิบัติหน้าที่เป็นประจำทุกวัน โดยการจัดผู้ตรวจและผู้ปฏิบัติหน้าที่เวรดังกล่าวเป็นการถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่		จำเป็น สำหรับผู้ปฏิบัติหน้าที่จะเป็นข้าราชการระดับใดก็ได้ เนื่องจากมีได้กำหนดไว้ในหลักเกณฑ์แต่ผู้ตรวจและปฏิบัติหน้าที่ที่เวรจัดให้เหมาะสมตามระดับการดำรงตำแหน่งด้วย 2. สำหรับเวลาของผู้ตรวจและผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่เวรที่เป็นสคริตตามหลักเกณฑ์ข้อ 5 ของมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องนี้ ซึ่งกำหนดให้ทำหน้าที่เฉพาะในเวลากลางวันนั้น หมายถึงการตรวจหรือการปฏิบัติหน้าที่ในวันเสาร์ อาทิตย์ และวันหยุดราชการ ระหว่างเวลา 08.30 น. - 16.30 น.

ลำดับ/วันที่/ หน่วยงานที่หารือ	สาระของข้อหารือ	เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ข้อ ...	คำตอบข้อหารือ
5./23 กรกฎาคม 2536/ สำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ	1. ตามหลักเกณฑ์ข้อ 5 หากโรงเรียน ซึ่งเป็นสถานที่ราชการใด มีข้าราชการครูชวย ไม่เพียงพอก็จะให้ปฏิบัติหน้าที่ที่เวรราชการอื่น ในเวลาว่างคืน จะให้ข้าราชการครูหญิง ปฏิบัติหน้าที่ที่เวรราชการอื่นในเวลาว่างคืน รวมด้วยจะได้อหรือไม่ 2. ตามหลักเกณฑ์ข้อ 7 หน่วยงาน ความปลอดภัยประจำสถานที่ราชการในที่นี้ จะให้หมายถึง “ยาม” โดยอนุโลมได้หรือไม่	ข้อ 5 และ 7	1. การให้ข้าราชการครูที่เป็นสตรี ปฏิบัติหน้าที่ เวรราชการร่วมกับข้าราชการครูชายในเวลาว่างคืน ในกรณีที่มีข้าราชการครูชวยไม่เพียงพอปฏิบัติหน้าที่ ดังกล่าว ย่อมไม่เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีที่กำหนด ให้สตรีปฏิบัติหน้าที่ที่เวรเฉพาะในเวลาว่างคืน และ หากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เห็นว่า โรงเรียนในสังกัดไม่สามารถปฏิบัติให้เป็นไป ตามที่คณะรัฐมนตรีได้กำหนดไว้ ก็ขอที่จะเสนอ ปัญหาให้ต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเพื่อพิจารณานำเสนอ คณะรัฐมนตรีขอความเห็นในการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี ในเรื่องนี้เป็นกรณีพิเศษเฉพาะรายต่อไป 2. หน่วยงานความปลอดภัยประจำสถานที่ ราชการตามมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องนี้จะหมายถึง

ลำดับ/วันที่/ หน่วยงานที่หารือ	สาระของข้อหารือ	เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ข้อ	คำตอบข้อหารือ
6.26 มกราคม 2537/ มหาวิทยาลัยมหิดล	1. การจัดผู้ปฏิบัติหน้าที่เวรราชการนั้น มหาวิทยาลัยจะจัดให้ข้าราชการ ซึ่งดำรงตำแหน่ง ระดับ 6 ลงมาและถูกจ้างเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่เวรราชการไม่ได้หรือไม่ หากกระทำได้จะต้องจัดให้มีผู้ตรวจเวรเป็นข้าราชการ ซึ่งดำรงตำแหน่ง ระดับใด 2. ในกรณีมหาวิทยาลัย ได้จ้างเอกชนให้	ข้อ 2 และ 7	“ยาม” โดยอนุโลมได้เมื่อยามมีหน้าที่รับผิดชอบ ในเรื่องการรักษาการณ์ และประกอบด้วย คณะบุคคลที่มีอัตรากำลังเพียงพอที่จะจัดให้เป็น เวรรักษาการณ์เพื่อเฝ้าดูแลเหตุการณ์ประจำ สถานที่ราชการได้ 1. มหาวิทยาลัยมหิดลจะจัดให้ข้าราชการ ผู้ดำรงตำแหน่งระดับ 6 ลงมา และถูกจ้างเป็นผู้ปฏิบัติ หน้าที่เวรรักษาการณ์ได้ เนื่องจากตามข้อ 2 ของ หลักเกณฑ์ดังกล่าวมิได้กำหนดว่าผู้ปฏิบัติหน้าที่เวร จะต้องเป็นข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งระดับใด แต่ ผู้ตรวจเวรควรเป็นข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งในระดับ ที่สูงกว่าผู้ปฏิบัติหน้าที่เวร เพื่อความเหมาะสมตาม

ลำดับ/วันที่/ หน่วยงานที่หารือ	สาระของข้อหารือ	เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ข้อ	คำตอบข้อหารือ
	บริการดูแลรักษาความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อยแก่สถานที่และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย และมีหน่วยงานอาคารและสถานที่ กองกลาง มหาวิทยาลัยมหิดล ควบคุมดูแลการปฏิบัติงาน มหาวิทยาลัยจะไม่จัดให้มีเวรรักษาการณ์ตามมติ คณะรัฐมนตรี ดังกล่าวได้หรือไม่		ระดับการดำรงตำแหน่ง 2. สำหรับกรณีที่มีมหาวิทยาลัยมหิดลได้จ้างเอกชนให้บริการดูแลรักษาความปลอดภัยของมหาวิทยาลัย สงบเรียบร้อยแก่สถานที่และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย และมีหน่วยงานอาคารและสถานที่ กองกลาง มหาวิทยาลัยมหิดล ควบคุมดูแลการปฏิบัติงาน มหาวิทยาลัยมหิดลจะไม่จัดให้มีเวรรักษาการณ์ตามมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องนี้ก็ได้ เรื่องนี้เป็นดุลพินิจของหัวหน้าส่วนราชการที่จะพิจารณา
7./11 กุมภาพันธ์ 2537/ สำนักงานพาณิชย์ จังหวัดลำปาง	1. หนังสือของผู้ดูแลรักษาการณ์ หรือ ผู้ตรวจตรา ทางราชการได้กำหนดไว้อย่างไรบ้าง 2. การอยู่เวรรักษาการณ์ ในวันหยุดราชการ	ข้อ 1	เจตนารมณ์ของมติคณะรัฐมนตรี เพื่อเป็นการป้องกันความเสียหายอันจะบังเกิดแก่สถานที่ราชการ จากกรณีต่าง ๆ เช่น กรณีมีทรัพย์สิน

19/39

ลำดับวันที่/ หน่วยงานที่หารือ	สาระของข้อหารือ	เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ข้อ	คำตอบข้อหารือ
	ระหว่างเวลา 08.30 - 16.30 น. นั้น ผู้เยาว์สามารถหยุดพักกลางวัน ระหว่างเวลา 12.00 - 13.00 น. ได้หรือไม่		สูญหายเนื่องจากถูก โจรกรรม กรณีเกิดอสังหาริมทรัพย์เป็นต้น ดังนั้นผู้ปฏิบัติหน้าที่เวรรักษาการณีย่อมมีหน้าที่ป้องกันความเสียหายอันจะบังเกิดแก่สถานที่ราชการดังกล่าว ตลอดจนถือปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2517 ในการรักษาความปลอดภัยสถานที่ราชการโดยเคร่งครัด ส่วนผู้ตรวจตราได้กำหนดให้มีไว้ก็เพื่อทำหน้าที่คอยสอดส่องตรวจตราเพื่อความปลอดภัย และเพื่อให้เวรรักษาการณียังได้อยู่ประจำไม่ละทิ้งหน้าที่ อย่างไรก็ตามหัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานอาจมีคำสั่งให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่เวรรักษาการณียและผู้ตรวจเวรปฏิบัติหน้าที่ที่นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้วก็ได้

ลำดับวันที่/ หน่วยงานที่หารือ	สาระของข้อหารือ	เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ข้อ	คำตอบข้อหารือ
			สำหรับกรณีการอยู่เวรรักษาการณ์ในวันหยุดราชการระหว่างเวลา 08.30 - 16.30 น. ผู้ปฏิบัติหน้าที่เวรรักษาการณ์สามารถหยุดพักกลางวันระหว่างเวลา 12.00 - 13.00 น. ได้หรือไม่ นั้น เนื่องจากตามหลักเกณฑ์ในข้อ 1 ของมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวข้างต้นได้ระบุให้กระทรวง ทบวง กรม สำนักงานหรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐจัดให้มีเวรรักษาการณ์ประจำสถานที่ราชการในวันหยุดราชการตลอดเวลาทั้งกลางวันและกลางคืน ดังนั้นในหลักการแล้วสถานที่ราชการต่าง ๆ จะต้องมิให้ผู้เวรรักษาการณ์อยู่ตลอดเวลา

ลำดับ/วันที่/ หน่วยงานที่หารือ	สาระของข้อหารือ	เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ข้อ	คำตอบข้อหารือ
8/23 มีนาคม 2538/ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและ สิ่งแวดล้อม	เมื่อมีการจัดจ้างเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยแล้ว จำเป็นต้องจัดให้มีผู้ตรวจเวรอีกหรือไม่ ประการใด	ข้อ 3 และ 7	เนื่องจากสัญญาและเงื่อนไขการจ้างมา รักษาความปลอดภัยได้ระบุหน้าที่ความรับผิดชอบไว้ แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องจัดให้มีผู้ตรวจเวรตามหลักเกณฑ์ ข้อ 3 ได้ หากเป็นดุลพินิจของหัวหน้าส่วนราชการ
9/10 กุมภาพันธ์ 2542/ สำนักงานเทศบาลเมือง ตรัง	เทศบาลเมืองตรัง มีบุคลากรซึ่งดำรง ตำแหน่งตั้งแต่ระดับ 5 ขึ้นไปเป็นจำนวนมาก และผู้ดำรงตำแหน่งต่ำกว่าระดับ 5 จำนวนน้อย ทำให้ผู้อยู่เวรรักษาการณ์มีจำนวนน้อยและต้อง อยู่เวรบ่อยครั้ง ในขณะที่ผู้ตรวจเวรมีจำนวนมาก ตามหลักเกณฑ์ ข้อ 3 เทศบาล ฯ มีความ ประสงค์ให้ผู้ดำรงตำแหน่ง ระดับ 5 - 6 เป็น	ข้อ 2 และ 3	เทศบาลเมืองตรังสามารถแต่งตั้งผู้ดำรง ตำแหน่งระดับ 5 - 6 เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่เวรได้ ไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ตรวจเวรเท่านั้น เนื่องจาก ตามหลักเกณฑ์ข้อ 2 ของมคย.รัฐมนตรี ดังกล่าวมิได้กำหนดว่าผู้ปฏิบัติหน้าที่เวรจะต้อง เป็นข้าราชการระดับใด และในส่วนของผู้ตรวจ เวรสมควรกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งในระดับที่

ลำดับ/วันที่/ หน่วยงานที่หารือ	สาระของข้อหารือ	เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ข้อ	คำตอบข้อหารือ
	ผู้อยู่เวรรักษาการณ์เพื่อจัดปัญหาผู้อยู่เวรรักษาการณ์น้อยและบ่อยครั้ง ได้หรือไม่เพียงใด ถ้าได้ อาศัยหลักเกณฑ์ข้อใดบ้าง		สูงกว่าผู้ปฏิบัติหน้าที่เวรเป็นผู้ตรวจเวร ซึ่งสามารถกระทำได้ตามหลักเกณฑ์ข้อ 3 ที่กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ 5 หรือเทียบเท่าขึ้นไป เป็นผู้ตรวจเวร
10/19 กุมภาพันธ์ 2542 กรมการbinsพาณิชย์	กรมการbinsพาณิชย์ได้จัดจ้างพนักงานรักษาความปลอดภัยประจำสถานที่อยู่ประจำแล้ว จักต้องจัดให้มีเวรรักษาสถานที่ราชการอีกหรือไม่	ข้อ 7	เมื่อมีการจ้างเจ้าหน้าที่เพื่อรักษาความปลอดภัยอาคารสถานที่ของหน่วยราชการในสังกัดกรมการbinsพาณิชย์แล้ว ถ้าการจ้างดังกล่าวมีข้อสัญญาข้างขึ้นไป ตามเจตนารมณ์ของมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว และหากเป็นดุลยพินิจของหัวหน้าส่วนราชการด้วย ก็น่าที่จะไม่จัดให้มีเวรรักษาการณ์ได้

ตารางเปรียบเทียบหลักเกณฑ์การอยู่เวรรักษาการณที่เสนอขอปรับปรุงกับหลักเกณฑ์ ฯ ปัจจุบัน

นส1/๑16

หลักเกณฑ์ที่เสนอขอปรับปรุง	หลักเกณฑ์ปัจจุบัน	หลักการและเหตุผล
1. กำหนดนิยามของคำต่อไปนี้ “เวรรักษาการณ์” หมายถึง เวรเฝ้าดูแลเหตุการณ์ประจำสถานที่นั้น ๆ โดยมีอำนาจหน้าที่ตามที่ผู้บังคับบัญชากำหนด “ผู้ปฏิบัติหน้าที่เวร” หมายถึง ผู้อยู่เวรรักษาการณ์นอกเวลาทำการ “หัวหน้าเวร” หมายถึง ผู้ปฏิบัติหน้าที่ เวรที่เป็นผู้ควบคุมพิจารณาตัดสินใจกรณีต่าง ๆ ในการปฏิบัติหน้าที่เวร “ผู้ตรวจเวร” หมายถึง ผู้ตรวจตรา ดูแลการปฏิบัติหน้าที่ที่เวรรักษาการณ์ของผู้ปฏิบัติหน้าที่เวร	ไม่มีการกำหนดคำนิยาม	เพื่อให้ทราบถึงขอบเขตของความหมาย ในคำเฉพาะแต่ละคำในหลักเกณฑ์ใหม่

หลักเกณฑ์ที่เสนอขอปรับปรุง	หลักเกณฑ์ปัจจุบัน	หลักการและเหตุผล
2. ให้กระทรวง ทบวง กรม สำนักงาน หรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นที่มีกฎหมายบัญญัติให้มีความเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นและรัฐวิสาหกิจ จัดให้มีเวรราชการประจำสถานที่ราชการหรือหน่วยงานนอกเวลาราชการ และในวันหยุดราชการตลอดเวลากลางวัน และกลางคืน เพื่อดูแลป้องกันความเสียหายอันจะบังเกิดแก่สถานที่ราชการหรือหน่วยงานจากกรณีต่าง ๆ	ให้กระทรวง ทบวง กรม สำนักงานหรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นที่มีกฎหมายบัญญัติให้มีความเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นและรัฐวิสาหกิจ จัดให้มีเวรราชการประจำสถานที่ราชการหรือหน่วยงานนอกเวลาราชการ และในวันหยุดราชการตลอดเวลากลางวัน และกลางคืน	เพิ่มเติมข้อความ “เพื่อดูแลและป้องกันความเสียหายอันจะบังเกิดแก่สถานที่ราชการหรือหน่วยงานจากกรณีต่าง ๆ” เพื่อให้เห็นถึงวัตถุประสงค์ของการมีเวรราชการ

หลักเกณฑ์ที่เสนอขอปรับปรุง	หลักเกณฑ์ปัจจุบัน	หลักการและเหตุผล
3. การจัดผู้ปฏิบัติหน้าที่เวรในแต่ละผลัดให้มีหัวหน้าเวร 1 คน และผู้ช่วยร่วมปฏิบัติหน้าที่เวรอีก 1 คน หากส่วนราชการหรือหน่วยงานแห่งใดมีจำนวนผู้ปฏิบัติหน้าที่เวรน้อยไม่สะดวกแก่การปฏิบัติให้ลดจำนวนผู้ปฏิบัติหน้าที่เวรตามความจำเป็น 4. ในแต่ละผลัดของการจัดเวรรักษาการณ์ให้มีผู้ตรวจเวร 1 คน โดยให้ผู้ตรวจเวรต้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงกว่าผู้ปฏิบัติหน้าที่เวร 5. การกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งระดับใดเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่เวรรักษาการณ์ หรือผู้ตรวจเวรให้อยู่ในดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาของส่วนราชการหรือหน่วยงานนั้น จะกำหนดตามความเหมาะสม	การจัดผู้ปฏิบัติหน้าที่เวร ในแต่ละผลัดให้มีหัวหน้าเวร 1 คน และผู้ช่วยร่วมปฏิบัติหน้าที่เวรอีก 1 คน หากสถานที่ราชการหรือหน่วยงานแห่งใดมีจำนวนผู้ปฏิบัติหน้าที่เวรน้อยไม่สะดวกแก่การปฏิบัติให้ลดจำนวนผู้ปฏิบัติหน้าที่เวรได้ตามความจำเป็น มีกำหนดแต่เพียงว่า “ให้ผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ 5 หรือเทียบเท่าขึ้นไป เป็นผู้ตรวจเวร” ให้ผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ 5 หรือเทียบเท่าขึ้นไป เป็นผู้ตรวจเวร เว้นแต่ส่วนราชการหรือหน่วยงานใดไม่มีหรือมีผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ 5 หรือเทียบเท่าขึ้นไป ไม่เพียงพอที่จะปฏิบัติหน้าที่นี้ได้ ก็ให้อยู่ในดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาที่จะพิจารณาสั่งการ ได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม	แก้ไขคำว่า “สถานที่ราชการ” เป็น “ส่วนราชการ” และเพิ่มเติมข้อความ “โดยให้อยู่ในดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาของส่วนราชการหรือหน่วยงานนั้น” ทั้งนี้ เพื่อความชัดเจนและให้มีแนวทางดำเนินการได้กว้างขึ้น เพื่อกำหนดจำนวนผู้ตรวจเวร และขยายขอบเขตในเห็นว่า ผู้ตรวจเวรต้องมีระดับสูงกว่าผู้ปฏิบัติหน้าที่เวร เปลี่ยนแปลงข้อความเพื่อความเหมาะสมกับสถานการณ์ ปัจจุบันเนื่องจากระดับการดำรงตำแหน่งในส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจมีการเปลี่ยนแปลงและไม่เหมือนกัน จึงควรเปิดกว้างให้ผู้บังคับบัญชา ส่วนราชการหรือหน่วยงานใช้ดุลพินิจได้ตามความเหมาะสมของแต่ละหน่วยงาน

หลักเกณฑ์ที่เสนอขอปรับปรุง	หลักเกณฑ์ปัจจุบัน	หลักการและเหตุผล
6. ให้จัดทำหลักฐานการจัดผู้ปฏิบัติงานหน้าทีเวร และผู้ตรวจเวร โดยกำหนดวัน เวลา และ ตัวบุคคลไว้ให้แน่นอน 7. การจัดผู้ปฏิบัติงานหน้าทีเวรและผู้ตรวจเวรของสตรีให้จัดให้ปฏิบัติหน้าที่เฉพาะในเวลากลางวันของวันเสาร์ อาทิตย์ และวันหยุดราชการ เว้นแต่ผู้มีหน้าที่ โดยเฉพาะที่จะต้องปฏิบัติในเวลากลางคืน โดยจัดให้มีมาตรการรักษาความปลอดภัยแก่ผู้ปฏิบัติงานหน้าทีเวรและผู้ตรวจเวรสตรีในกรณีนี้ด้วย 8. ถ้าปรากฏว่าผู้ปฏิบัติงานหน้าทีเวร หรือผู้ตรวจเวร จงใจละทิ้งหน้าที่ ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาลงโทษให้เหมาะสมกับความผิดหรือความร้ายแรงแก่กรณี	ให้จัดทำหลักฐานการจัดผู้ตรวจเวรและปฏิบัติงานหน้าทีเวร โดยกำหนดวัน เวลา และตัวบุคคลไว้ให้แน่นอน การจัดผู้ตรวจเวรและผู้ปฏิบัติงานหน้าทีเวรของสตรีให้จัดปฏิบัติหน้าที่เฉพาะในเวลากลางวัน เว้นแต่ผู้มีหน้าที่ โดยเฉพาะที่จะต้องปฏิบัติในเวลากลางคืน ถ้าปรากฏว่าผู้ปฏิบัติงานหน้าทีเวรละทิ้งหน้าที่ ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาลงโทษตามควรแก่กรณีให้เหมาะสมกับความผิดหรือความร้ายแรงแก่กรณี	สรุปให้คำว่า “ผู้ปฏิบัติงานหน้าทีเวร” ขึ้นมาก่อนคำว่า “ผู้ตรวจเวร” ขอความของการอยู่เวรรักษาการณ์ของสตรีเกี่ยวกับวันและเวลาให้ชัดเจน และเพิ่มแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดให้มีมาตรการรักษาความปลอดภัยที่ต้งปฏิบัติในเวลากลางคืน ระบุให้รวมถึงผู้ตรวจเวรเพิ่มขึ้นด้วย

หลักเกณฑ์ที่เสนอขอปรับปรุง	หลักเกณฑ์ปัจจุบัน	หลักการและเหตุผล
9. ในกรณีที่ส่วนราชการหรือหน่วยงานใดมีหน่วยรักษาความปลอดภัยประจำสถานที่ราชการ หรือมีการจ้างเอกชนให้บริการดูแลรักษาความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อย หรือหน่วยงานนั้น รับผิดชอบในเรื่องนี้โดยเฉพาะอยู่แล้ว จะไม่จัดให้มีเวรรักษาการณ์และผู้ตรวจเวรก็ได้ 10. กรณีที่ส่วนราชการหรือหน่วยงานใดมีความจำเป็นไม่อาจปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ข้างต้น ได้ ให้ผู้บังคับบัญชาใช้ดุลพินิจในการที่จะสั่งการการอยู่เวรรักษาการณ์ตามความเหมาะสมได้ โดยไม่ให้เกิดผลเสียต่อกับงานและทรัพย์สินของราชการหรือหน่วยงาน	ในกรณีที่ส่วนราชการหรือหน่วยงานใดมีหน่วยรักษาความปลอดภัยประจำสถานที่ราชการหรือหน่วยงานนั้น รับผิดชอบในเรื่องนี้โดยเฉพาะอยู่แล้ว จะไม่จัดให้มีเวรรักษาการณ์ก็ได้ ไม่มี	ขอความให้รวมถึงการจ้างเอกชนให้ดูแลรักษาความปลอดภัยแทน และเพิ่มคำว่า “ผู้ตรวจเวร” ด้วย เพื่อความชัดเจนและครอบคลุมเนื้อหา
เพื่อให้หลักเกณฑ์ในเรื่องนี้มีความยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม จึงให้อำนาจผู้บังคับบัญชาของส่วนราชการหรือหน่วยงานที่จะใช้ดุลพินิจในการสั่งการ ได้ โดยต้องไม่ให้เกิดความเสียหายกับงานและทรัพย์สินของส่วนราชการหรือหน่วยงาน		เพื่อให้หลักเกณฑ์ในเรื่องนี้มีความยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม จึงให้อำนาจผู้บังคับบัญชาของส่วนราชการหรือหน่วยงานที่จะใช้ดุลพินิจในการสั่งการ ได้ โดยต้องไม่ให้เกิดความเสียหายกับงานและทรัพย์สินของส่วนราชการหรือหน่วยงาน